

Pasirengimas ugdymo turinio atnaujinimui

Projektas "Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas". Pagalba savivaldybėms ir mokykloms.

Kristina Paulikė

kristina.paulike@nsa.smm.lt

868647107

**Kodēl būtina atnaujinti
ugdymo turinj.
Kokios gali būtj kliūtys...**

Kodėl būtina atnaujinti ugdymo turinį (OECD)

- **Dėl globalizacijos ir greitai kintančių technologijų** spartėja ir visą pasaulį apėmę socialiniai, ekonominiai bei aplinkosaugos iššūkiai.
- Tam, kad žmonės sugebėtų valdyti pokyčius, jie **privalo turėti tinkamas kompetencijas**, kurias įgyti įmanoma tik užtikrinus kokybišką ir tinkamai suplanuotą švietimą.
- **Dėl pasikeitusių technologijų ir kintančių aplinkos poreikių atsiras naujų ūkio šakų**, taigi, ir nauji gebėjimai, kuriuos ateityje privalės turėti mokyklų absolventai, bus kitokie.
- Siekiant, **kad mokiniai būtų parengti gyventi iššūkių ir galimybių kupiname pasaulyje, būtina patobulinti ugdymo turinį ir jo struktūrą.**

Kas trukdo laiku įgyvendinti pokyčius

1. **Vėlavimas pripažinti, kad reikia keisti ugdymo turinį**, atsiranda tada, kai nesugebama operatyviai identifikuoti, jog būtina reaguoti į demografinius ir visuomenėje vykstančius pokyčius (pavyzdžiui, į skaitmeninių technologijų įsigalėjimą arba globalizaciją) ir keisti ugdymo turinį.
2. **Vėlavimas priimti sprendimus** reiškia, kad pripažinus, jog reikia keisti ugdymo turinį, praeina tam tikras laikotarpis iki momento, kai priimamas sprendimas parengti būtinų pokyčių įgyvendinimo veiksmų planą, įskaitant ir laiką susitarti dėl pokyčių reikalingumo.
3. **Vėlavimas įgyvendinti pokyčius** atsiranda tada, kai dėl įgyvendinimui kilusių kliūčių arba jų paskatinusių veiksnių nei nauji tikslai, nei atnaujintame ugdymo turinyje numatyta tvarka nepradedama greitu laiku praktiškai taikyti mokyklose.
4. **Poveikio vėlavimas** reiškia, kad nuo momento, kai imtasi veiksmų, iki pastebėto jų poveikio mokiniams praėjo tam tikras laikotarpis.
5. **Suinteresuotųjų asmenų palaikymo stoka**: nacionaliniu lygmeniu, savivaldos, vadovų, visuomenės ir kt.
6. **Nepakankamas mokytojų pasirengimas, motyvacijos stoka arba pajėgumas** įgyvendinti reformas.
7. **Nevienodas pokyčių tempas** atskiruose regionuose, vietovėse ar mokyklose.

Pokyčių valdymo teorijos

K. Lewin pokyčių valdymo modelis

J. Kotter pokyčių valdymo modelis

UTA įgyvendinimo rekomendacijos

- UTA komandos formavimas
- UTA veiksmų plano pasirengimas
- Pasirengimo UTA įsivertinimas
- Dokumentų analizė, aptarimai
- Komunikacijos UTA tema užtikrinimas
- Pasirengimo UTA stebėseną

Metodiniai patarimai savivaldybėms, mokykloms

Atnaujintų bendrųjų programų įgyvendinimo etapai

Nuo 2022-09-01

Priešmokyklinis
ugdymas
Lenkų tautinės
mažumos gimtosios
kalbos ir literatūros
BP, III gimnazijos
klasė
Lietuvių kalbos pagal
mokymosi lygius BP

Nuo 2023-09-01

1 klasė
3 klasė
5 klasė
7 klasė
9 klasė
III gimnazijos klasė

Nuo 2024-09-01

2 klasė
4 klasė
6 klasė
8 klasė
10 klasė
IV gimnazijos klasė

Dokumentai (1). Bendrųjų programų įvadas ir Kompetencijų raidos aprašas

Atnaujintos bendrosios programos

Nacionalinė švietimo agentūra organizavo renginių ciklą, skirtą aptarti atnaujintų bendrųjų programų įgyvendinimo rekomendacijų panaudojimo galimybes 2022–2023 m. m. Iš viso įvyko 20 renginių pagal mokomuosius dalykus (vykusių renginių tvarkaraštis [čia](#) >). Renginių metu buvo pristatomos konkretaus mokomojo dalyko ugdymo turinio kaitos aktualijos, įgyvendinimo galimybės, dalijamasi sėkmingos praktikos geraisiais pavyzdžiais, aptariami brandos egzaminų rezultatai. Vykusių renginių įrašus peržiūrėti galima [čia](#) >.

Detalią informaciją apie atnaujintų bendrųjų programų įsigaliojimą rasite įsakymuose dėl bendrųjų programų patvirtinimo:

- 2022 m. rugsėjo 30 d. įsakymas (V-1541) „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymo Nr. V-1269 „Dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ pakeitimo“ ir išdėstyto nauja redakcija „Dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“.
- 2022 m. rugpjūčio 24 įsakymas (Nr. V-1269) „Dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“.

 [Bendrųjų programų įvadas](#)

 [Kompetencijų raidos aprašas](#)

Atnaujintos BP:

<https://www.emokykla.lt/bendrasis/bendrosios-programos/atnaujintos-bendrosios-programos>

**BP įgyvendinimo rekomendacijos.
Renginių įrašai:**

https://www.youtube.com/playlist?list=PLb3M6Z90Z4rRf8MMXfrKj_2hWIkqxN9N7

BP įgyvendinimo rekomendacijų struktūra

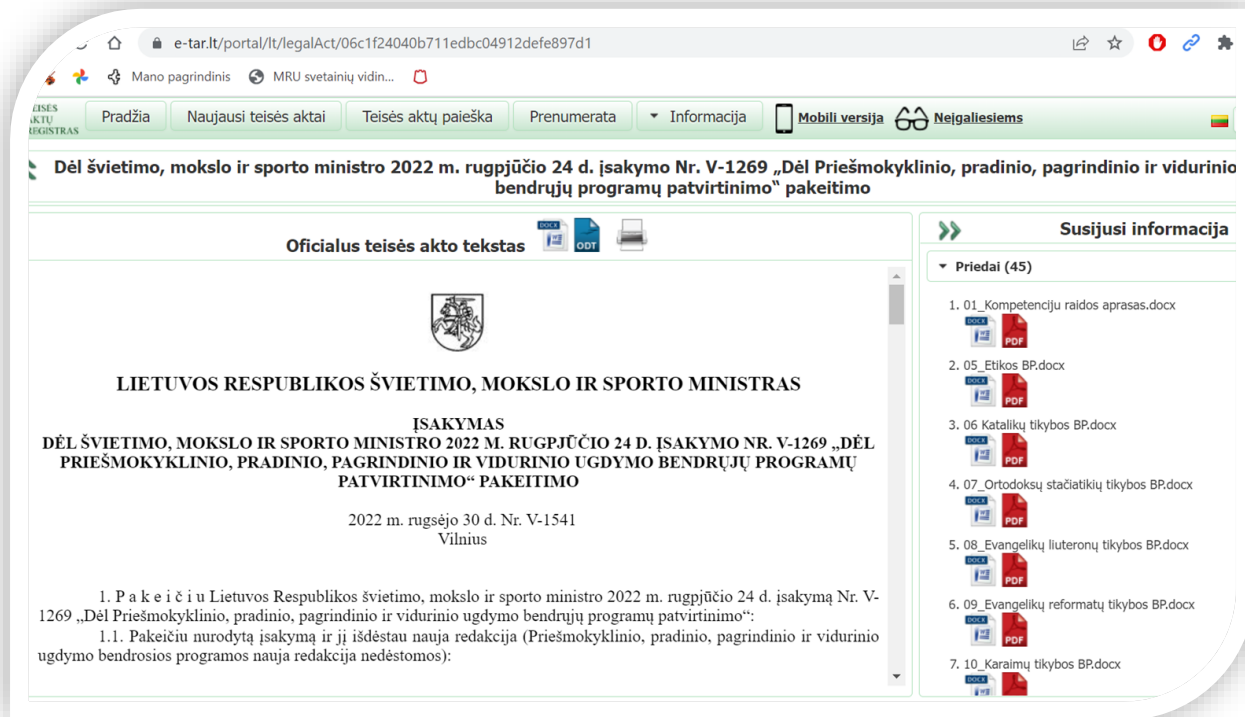

Rekomendacijos dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams

Medžiaga parengta įgyvendinant ESF projektą „Bendrojo ugdymo mokytojų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų tobulinimas“ (Pr. Nr. 09.4.2-ESFA-V-715-02-0001).
Projekto vykdymo laikotarpis: 2016 m. – 2022 m.

Elgesio ar/ir emocijų sutrikimus turintiems mokiniams	
Intelektu sutrikimus turintiems mokiniams	
Mokiniams, turintiems negalią dėl įvairiapusio raidos sutrikimo	
Judėsio ir padėties bei neurologinius sutrikimus turintiems mokiniams	
Kalbėjimo ir kalbos sutrikimų turintiems mokiniams	
Klausos sutrikimą ar kochlearinius implantus turintiems mokiniams	
Įgimtą kurčneregystę turintiems mokiniams	
Mokymosi sunkumų turintiems mokiniams	
Mokymosi sutrikimų (bendrųjų, specifinių, neverbalinių) turintiems mokiniams	
Regos sutrikimą turintiems mokiniams	

Dokumentai (2). Bendrosios programos

The screenshot shows a web browser window with the URL <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/06c1f24040b711edbc04912defe897d1>. The page title is "Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymo Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio bendrųjų programų patvirtinimo“ pakeitimo". The main content area displays the official text of the act, including the Lithuanian coat of arms, the title "LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTRAS", and the subject "ĮSAKYMAS DĖL ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTRO 2022 M. RUGPJŪČIO 24 D. ĮSAKYMO NR. V-1269 „DĖL PRIEŠMOKYKLINIO, PRADINIO, PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO BENDRŲJŲ PROGRAMŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO". The date and location are "2022 m. rugsėjo 30 d. Nr. V-1541 Vilnius". The first paragraph states: "P a k e i č i u Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymą Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“: 1.1. Pakeičiu nurodytą įsakymą ir jį išdėstau nauja redakcija (Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos nauja redakcija nedėstomos):". On the right side, there is a sidebar titled "Susijusi informacija" with a section "Priedai (45)" listing 10 documents, each with a document icon and a PDF icon.

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/06c1f24040b711edbc04912defe897d1>

Renginių įrašai UTA tema

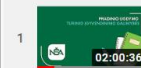
(vadovams, mokytojams, ekspertams, tėvams, socialiniams partneriams)

https://www.youtube.com/playlist?list=PLb3M6Z90Z4rRf8MMXfrKj_2hWlkqxN9N7

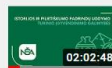
Bendrijų programų įgyvendinimo rekomendacijų panaudojimo galimybės 2022–2023 m. m.

17 vaizdo įrašų • 735 views • Paskutinį kartą atnaujinta 2022-09-22

1 Pradinio ugdymo turinio įgyvendinimo galimybės

Nacionalinė švietimo agentūra

2 Istorijos ir pilietiškumo pagrindų ugdymo turinio įgyvendinimo galimybės

Nacionalinė švietimo agentūra

3 Lietuvių kalbos ir literatūros ugdymo turinio įgyvendinimo galimybės

Nacionalinė švietimo agentūra

4 Lietuvių kalbos ir literatūros (5–10 kl.) bendrosios programos pristatymas

Nacionalinė švietimo agentūra

5 Priešmokyklinio ugdymo turinio įgyvendinimo galimybės: kaip dirbsime?

Nacionalinė švietimo agentūra

UŽ

Užsienio konsultacijos

PRADŽIA / UŽSIENIO KONSULT.

ATNAUJINTO UGDYMO TURINIO DIEGIMO KONSULTACIJOS (1 tema)

Newsletters

2022 m. rugpjūčio 24 d. Chris Tweedale ir jo komandos 1 temos „Dalyko naujo turinio mokymo rekomendacijų įgyvendinimo būdai / principai“ 1 konsultacijos „Ugdymo turinio reformos Lietuvoje įgyvendinimo pagrindimas ir principai“ medžiaga:

- nacionalinio lygmens pranešimai (konsultacijų įrašas ; RP atnaujinimas ; atnaujinimo sąlyga):
- užsienio ekspertų pranešimai (anglų kalba ir lietuvių kalba):
- konsultacijos įrašas 2222

2022 m. rugpjūčio 31 d. Chris Tweedale ir jo komandos 1 temos „Dalyko naujo turinio mokymo rekomendacijų įgyvendinimo būdai / principai“ 2 konsultacijos „Vadovavimas mokymui ir mokymuisi vykdančios mokymo programos reformą, jūsų, kaip direktoriaus, vaidmuo“ medžiaga:

- užsienio ekspertų pranešimai (anglų kalba ir lietuvių kalba):
- konsultacijos įrašas (anglų k.) 2222

2022 m. rugsėjo 9 d. Chris Tweedale ir jo komandos 1 temos „Dalyko naujo turinio mokymo rekomendacijų įgyvendinimo būdai / principai“ 3 konsultacijos „Dalyko naujo turinio mokymo rekomendacijų įgyvendinimo būdai / principai“, „Bendravimas“ medžiaga:

- užsienio ekspertų pranešimai (anglų kalba ir lietuvių kalba):
- konsultacijos įrašas 2222

<https://www.mokykla2030.lt/uzsienio-patirtis-2/>

Nuo ko pradėti mokyklai - strategija

Tikslas: pasiruošti UTA įgyvendinimui mokykloje.

Uždaviniai:

1. Sudaryti ir įveikinti UTA komandą mokykloje.
2. Parengti veiksmų planą.
3. Atlikti situacijos įsivertinimą.
4. Sudaryti sąlygas UTA diegimui.
5. Vykdyti pasiruošimo proceso stebėseną.

UTA planas mokyklai

Tikslas: pasiruošti UTA įgyvendinimui mokykloje.

Uždaviniai:

1. Sudaryti ir įveikinti UTA komandą mokykloje.
2. Parengti veiksmų laiko juostą UTA pasiruošimui ir įgyvendinimui.
3. Atlikti situacijos įsivertinimą.
4. Sudaryti sąlygas UTA diegimui.
5. Vykdyti pasiruošimo proceso stebėseną.

	Priemonė	Šios priemonės poreikio pagrindimas	Būtinai resursai	Atsakingi už įgyvendinimą	Metodinė pagalba ir naudinga informacija priemonės įgyvendinimui
1	UTA komandos sudarymas (partneriai, komanda)	<ul style="list-style-type: none">• UTA koordinavimo užtikrinimui• Sklandžiam UTA įgyvendinimui• Bendruomenės telkimui• Tinklaveikos kūrimui	Žmogiškieji ištekliai, Konsultantai (NSA, Švietimo pagalbos įstaigos, kt.)	Mokyktos vadovas / pavaduotojas	<ul style="list-style-type: none">• Kaip veikti diegiant atnaujintas BP• Pasirengimo diegti atnaujintas bendrąsias programas įsivertinimo kriterijai• Kaip veikti mokyklai rengiantis UTA• Itrauktis veiksmų planas

Bendras strateginis UTA planas mokyklai:

<https://docs.google.com/document/d/15T49lFzmq7ph-XdtMWKskpHKUU1mlxxA/edit?usp=sharing&ouid=101040787861246623766&rtpof=true&sd=true>

UTA veiksmų planų mokyklai pavyzdžiai

1. Universalus UTA planas mokyklai

1

<https://docs.google.com/document/d/12L3ER-oNtL-X4-ac8fui270zpCROP4Yg7f124gqvG7A/edit?usp=sharing>

2. X mokyklos UTA planas .docx

https://docs.google.com/document/d/1if6B79EF4mnkGIg_W_DAUJIMkjbJf4Xp/edit?usp=sharing&oid=101040787861246623766&rtpof=true&sd=true

Rekomendacijos aiškiai komunikacijai

Sukurti mokyklos interneto svetainėje **puslapį**, skirtą UTA įgyvendinimui.

Turinys:

1. UTA komandos sudėtis, vadovo įsakymas.
2. UTA veiksmų **planas**, laiko juosta.
3. **Paaiškinimai**, kodėl būtina atnaujinti ugdymo turinį.
4. UTA reglamentuojantys **dokumentai**.
5. Vykusių ar planuojama **renginių sklaida**.
6. **Naudingos nuorodos UTA tema** (rasite šio pristatymo pabaigoje)

Ugdymo turinio
atnaujinimo (UTA)
įgyvendinimas

Komunikacijos plano mokyklai pavyzdys:

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1R1aigMbrE3P_osbptt5DbGe3d7FLObLx/edit?usp=sharing&oid=101040787861246623766&rtpof=true&sd=true

Vizualizacijos įrankiai bendram darbui, viešinimui, komunikacijai

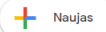
Vizualizacijos ir bendro darbo įrankiai:

- Canva
- Google doc

diskas

leškoti Diske

Naujas

Mano Diskas ▾

Mano Diskas

Siūloma

Kompiuteriai

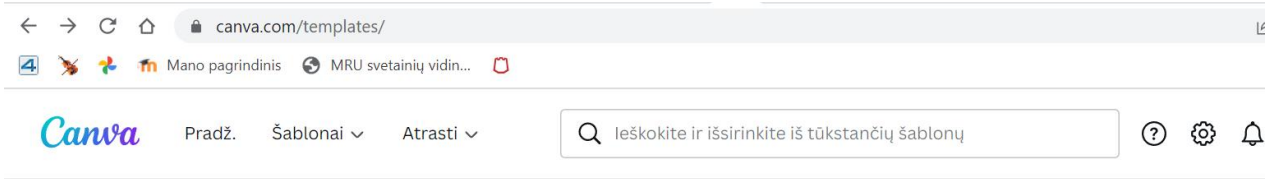
Bendrinama su manimi

Pasirengimas ugdymo tu...
Jūs dažniausiai atidarėte

Naujausi

Pažymėta žvaigždute

1

Įkvėpta jūsų paskiausio dizaino

Situacijos įsivertinimas ir stebėseną.

Švietimo padaliniui, švietimo pagalbos įstaigai, mokyklai

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

PASIRENGIMO DIEGTI
ATNAUJINTAS BENDRASIAS
PROGRAMAS ĮSIVERTINIMO
KRITERIJAI

www.mokykla2030.lt/wp-content/uploads/2021/10/PASIRENGIMO-DIEGTI-ATNAUJINTAS-BENDRASIAS-PROGRAMAS-ISIVERTINIMO-KRITERIJAI_v13-su-priedais.pdf

Kaip sudaryti sąlygas UTA diegimui

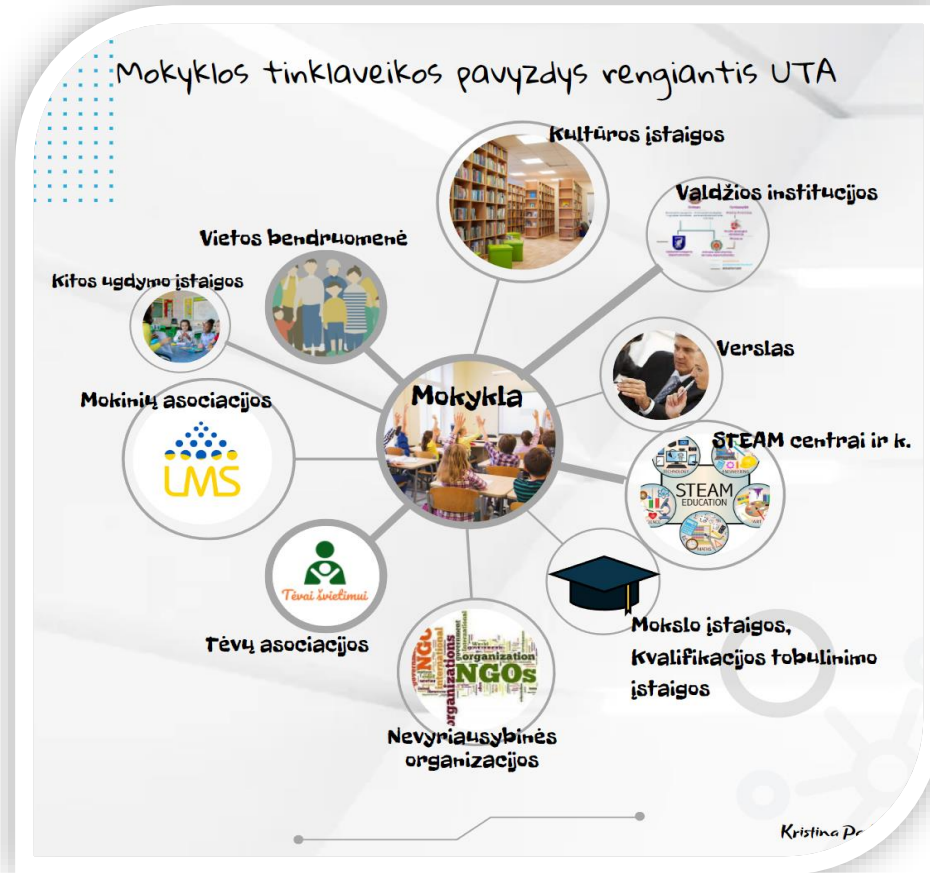
- **Kvalifikacijos tobulinimas** (švietimo pagalbos įstaigų misija, formos: seminarai, diskusijos, konferencijos, kūrybinės dirbtuvės, bendradarbiavimo tinklai ir kt.).
- **Ugdymo priemonių ir aplinkų atnaujinimas** (savivaldybės, mokyklos vaidmuo).
- **Specialistų užtikrinimas, pritraukimas** (savivaldybės, mokyklos specialistų pritraukimo strategija, priemonės).
- **Komunikacijos ir socialinės partnerystės planas.**

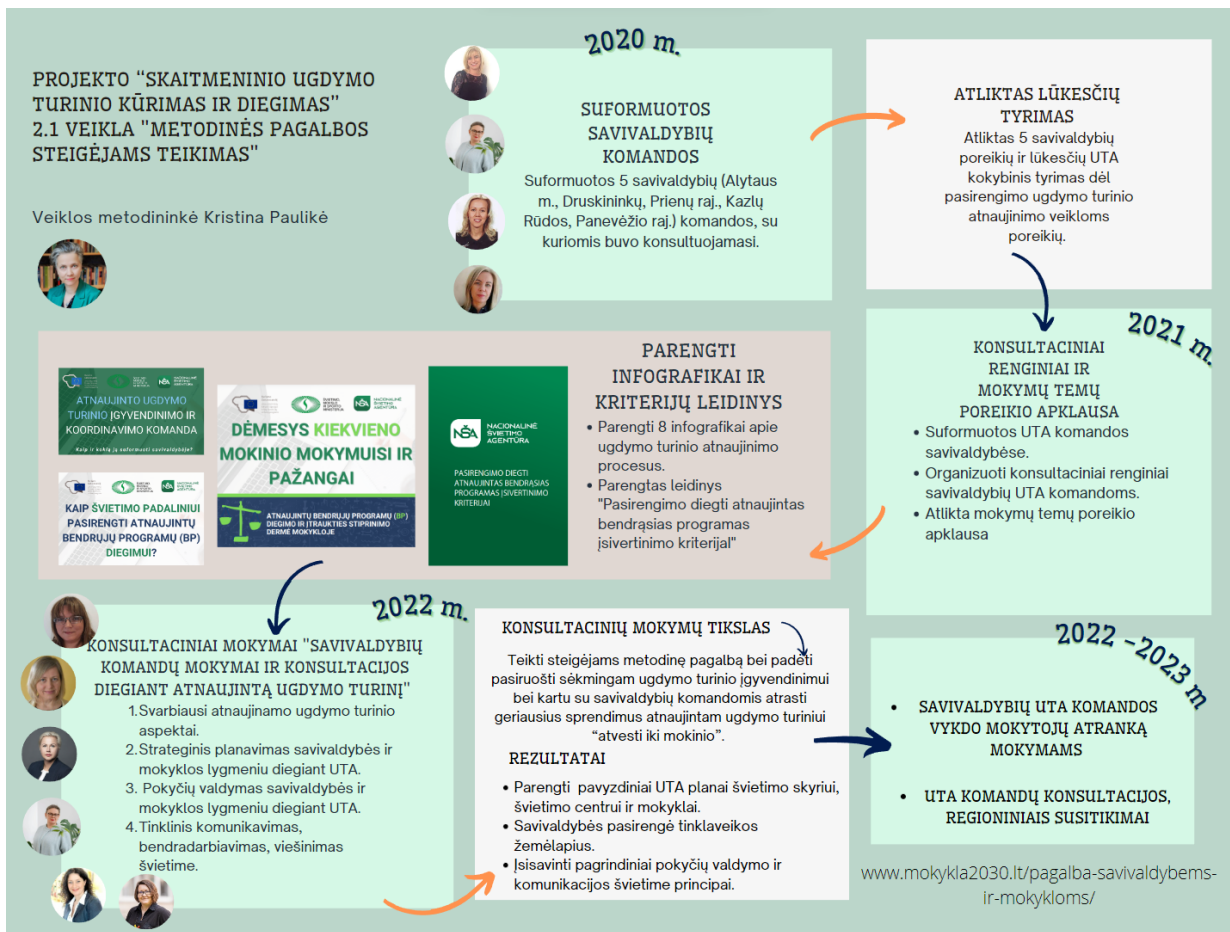
Komunikacijos plano mokyklai pavyzdys:

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1R1aigMbrE3P_osbptt5DbGe3d7FLObLx/edit?usp=sharing&oid=101040787861246623766&rtpof=true&sd=true

Socialinė partnerystė - tinklaveika

Projekto skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas 2 uždavinio veiklos (1)

Projekto skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas 2 uždavinio veiklos (2)

PROJEKTO "SKAITMENINIO UGDYMO
TURINIO KŪRIMAS IR DIEGIMAS"
2.2 VEIKLA "METODINĖS PAGALBOS
MOKYKLOMS, ĮGYVENDINANČIOMS
ATNAUJINTĄ UGDYMO TURINĮ, TEIKIMAS"

Veiklos metodininkai

Kristina Paulikė

Elmyra Jurkšaitienė

Erikas Griškevičius

2022-2023 m.

NUOTOLINIAI MOKYMAI

Mokymų programos temos (27-28 mokymų programos mokytojams dalykininkams):

- 1 tema. Kas naujo švietime? (Bendra visų dalykų mokytojams, 8 ak. val.)
- 2 tema. Mokomojo dalyko programa ir metodinės įgyvendinimo rekomendacijos. (Atskira dalykų mokytojams, 8 ak. val.)
- 3 tema. Pamokos planavimas ir organizavimas ugdant kompetencijas. I dalis. (Atskira dalykų mokytojams, 8 ak. val.)
- 4 tema. Pamokos planavimas ir organizavimas ugdant kompetencijas. II dalis. (Atskira dalykų mokytojams, 8 ak. val.)
- 5 tema. Mokomojo dalyko vertinimo ypatumai. (Atskira dalykų mokytojams, 8 ak. val.)
- 6 tema. Įtrauktis ir švietimo pagalba. (Bendra visų dalykų mokytojams, 8 ak. val.)

2022 m. rugpjūtis-spalis

MOKYMŲ PROGRAMŲ IR
MEDŽIAGOS RENGIMAS

- Rengiamos mokymų programos, redaguojamos ir šiuo metu teikiamos vertinimui.
- Rengiama mokymų medžiaga.
- Formuojamas mokymų tvarkaraštis.

MOKYTOJŲ
ATRANKA

Savivaldybių UTA
komandos vykdo
mokytojų atranką pagal
parengtas rekomendacijas
ir nustatytas kvotas.
Viso ~5000 dalyvių, 165
grupės)

2022 m. spalį

VEIKLOS KOMANDOS
FORMAVIMAS (SPALIS)

- VMA administratoriai, Moodle skaitmeninių priemonių kūrėjai
- Lektoriai
- Mokymų administratoriai

Tyrimo ataskaita: <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2022/06/Tyrimo-ataskaita-2022-06-10.pdf>

Pamokos plano pavyzdžiai:

<https://drive.google.com/drive/folders/1YEWdHfILCF5hF8BSp1n8XiCocWsYYSu9?usp=sharing>

Pamokos stebėjimo protokolas:

<https://docs.google.com/document/d/1vNZ6-nszB2TiRb4JMQq5yfei1926RrP8/edit?usp=sharing&ouid=101040787861246623766&rtpof=true&sd=true>

Kompetencijų žemėlapių pavyzdžiai:

<https://drive.google.com/file/d/1QIVk0wRezP56EmyZMscE6WUdb4lqd-e/view?usp=sharing>

Mokyklų pasirengimo diegti atnaujintas pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas veiklos tyrimas

Naudinga informacija

- **Bendrosios programos (patvirtintos (2022-09-30):** <https://www.e-tar.lt/portala/legalAct/06c1f24040b711edbc04912defe897d1>
- Bakonis, E. (2017). Ugdymo turinio kaita: kas lemia sėkmę? Švietimo problemos analizė,4(160). https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2021/10/Ugdymo-turinio-kaita_spaudai.pdf
- Bruzgelevičienė, R. (2020). Ugdymo turinio kūrimas mokyklos lygmeniu: galimybės ir iššūkiai. Vilnius: Nacionalinė švietimo agentūra. https://smsm.lrv.lt/uploads/smsm/documents/files/teisine_informacija/ugdymo-turinio-kurimas-mokykliniu-lygmeniu-ramute-bruzgeleviciene.pdf
- Lambert, L. (2011). Lyderystės gebėjimai ir tvari mokyklų pažanga. Vilnius: Švietimo aprūpinimo centras.
- Nacionalinė švietimo agentūra (2021). Teminiai infografikai. <https://www.mokykla2030.lt/infografikai/>
- Nacionalinė švietimo agentūra (2021). Pasirengimo diegti atnaujintas bendrąsias programas įsivertinimo kriterijai. https://www.mokykla2030.lt/wp-content/uploads/2021/10/PASIRENGIMO-DIEGTI-ATNAUJINTAS-BENDRASIAS-PROGRAMAS-ISIVERTINIMO-KRITERIJAI_v13-su-priedais.pdf
- Nacionalinė švietimo agentūra (2022). Rekomendacijos dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams. <https://www.emokykla.lt/bendrasis/bendrosios-programos/atnaujintos-bendrosios-programos>
- Nacionalinė švietimo agentūra (2022). Mokyklų pasirengimo diegti atnaujintas pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas veiklos tyrimo ataskaita. <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2022/06/Tyrimo-ataskaita-2022-06-10.pdf>
- Paulikė, K. (2022). Kaip mokyklai sėkmingai pasiruošti ugdymo turinio atnaujinimui. www.svietimonaujienos.lt/kaip-mokyklai-sekmingai-pasiruosti-ugdymo-turinio-atnaujinimui/
- Tėvams apie UTA. https://docs.google.com/presentation/d/17Pofbe6LaKyRg0318KlIc_sljVWWEqe_/edit?usp=sharing&oid=101040787861246623766&rtpof=true&sd=true
- www.mokykla2030.lt

*„Nevertinkite dienos pagal derlių,
kuri pavyko nuimti, vertinkite ją
pagal tai, ką pavyko pasodinti.“*

*Robertas Louisas Stevensonas (britų
rašytojas, romano „Lobų sala“ autorius)*

